

‘Hier zitten wereldkampioenen’

Venray wil zich gaan profileren als centrum van de intensieve veehouderij. Onder de naam Eiwitrijk wil de gemeente laten zien dat de intensieve veehouderij een innovatieve economische sector is, die van grote waarde is voor de regionale economie.

De gemeente Venray werkt samen met veevoerfabriek Vitelia, de Rabobank, innovatiemakelaar KnowHouse bv, de organisatie van agrarische ondernemers in Venray (LLTB) en Wageningen UR (University & Research centre) aan Eiwitrijk. Volgens de betrokken Wageningse onderzoeker, Peter Smeets van Alterra, onderdeel van Wageningen UR, is er alle reden om trots te zijn op de veehouderij in de regio. ‘Nederlandse boeren zijn de beste eiwitproducenten in de wereld en binnen Nederland zitten de succesvolste ondernemers in de Peel. Je hoort mensen wel eens voorspellen dat de landbouw gaat verdwijnen. Als dat al zo zou zijn, dan zeker niet rond Venray, daar zitten wereldkampioenen.’ Wereldkampioenen die door Indiërs en Chinezen misschien serieuzer genomen worden dan in eigen land, denkt Smeets. Dierlijke eiwitten worden de komende decennia een gezocht product. ‘We krijgen er drie miljard mensen bij. Mensen die vooral in steden gaan wonen, die rijker zullen zijn en meer dierlijke eiwitten zullen kopen.’

De meeste burens zien echter geen wereldkampioenen maar ruiken ammoniak, en ook zien ze liever geen steeds grotere stallen die het landschap bederven. Smeets: ‘Natuurlijk moet je ook oog hebben voor de problemen, maar zelfs in het verwerken van mest en het beperken van andere impact op de omgeving zijn we top. Juist als het gaat om duurzame ontwikkeling komt de wereld hierheen om de kunst af te kijken.’

Economische kracht

Wethouder Jan Loonen van Venray is iets minder lyrisch dan Smeets, maar ziet wel dat de veehouderij een grote economische kracht is in zijn regio. ‘We zitten nog in de conceptiefase van het plan. Wat wij vooral willen is dat de sector in onze gemeente op een andere manier wordt benaderd. Er is al heel veel; we hebben grote innovatieve bedrijven. In Wanssum, vlakbij de Maashaven, werkt Vitelia aan een onderzoekscentrum voor veevoer. De kunst is om het in verband te zien en dan te kijken wat er nodig is om ons op de kaart

Veevoerbedrijf Vitelia werkt aan een onderzoekscentrum bij de haven van Wanssum.

te zetten als Eiwitrijk. Dat willen we in ieder geval doen door te laten zien wat er mogelijk is op een vernieuwende duurzame manier.’ Venray wil onder andere vier veehouderijen vestigen in het landbouwontwikkelingsgebied Wüsterveld. ‘Dat mogen geen gewone bedrijven worden, maar innovatieve bedrijven die inspireren. Het moet een soort etalage van de toekomst worden.’

Onderzoeker Smeets ondersteunt deze zoektocht naar slimmere ruimtelijke ordening van de veehouderij in de gemeente van harte. ‘Op dat gebied is in heel Nederland sprake van achterstallig onderhoud. Ruimtelijk hebben we de eiwitproductie niet efficiënt georganiseerd.’ Volgens Smeets is vooral de verspreide ligging van de bedrijven niet economisch. ‘Bij de ruilverkaveling was het doel om de kavel rond huis zo groot mogelijk te maken. Bedrijven die vroeger in het dorp lagen, liggen nu verspreid door het land. Dat was goed te beargumenteren toen het nog om grondgebonden landbouw ging. Het scheidde de boer veel tijd omdat hij niet heen en weer hoefde te rijden tussen alle snippers land. Maar als je het nu zou ontwerpen, zou je het anders doen.’

Een varkensbedrijf heeft geen huiskavel meer nodig, zegt Smeets. Vroeger werd daar het voer verbouwd, tegenwoordig komt dat met de vrachtwagen binnen en worden dieren en mest met andere vrachtwagens afgevoerd. Het zou handiger zijn de productie zoveel mogelijk te concentreren. Dan kun je voer efficiënt aanvoeren, de mest om de hoek te

verwerken en dieren leed besparen. ‘De Partij voor de Dieren maakt zich erg druk over het slachten. Dat gaat met veel minder stress gepaard als je ze minder hoeft te vervoeren door de slachterij dichtbij de bedrijven te bouwen.’

Tijd

Concentratie van productie is lastig omdat burens niet zitten te wachten op grote bedrijven. Uitbreiding van bestaande bedrijven is in veel gebieden al lastig genoeg, laat staan dat je grote concentraties bedrijven op een klein oppervlak voor elkaar krijgt. ‘Het kost tijd maar ik ben wel optimistisch. Het verleden heeft laten zien dat het kan. Ruimte voor de Rivier is ook een enorme operatie geweest, en in de jaren zeventig en tachtig zijn we er ook in geslaagd om overlast gevende bedrijven uit de steden te verhuizen naar de bedrijvent centra aan de randen van de stad. Ook de glastuinbouw vindt steeds meer in ruimtelijke clusters plaats.’

Wethouder Loonen van Venray wacht nog even met het vaststellen van concrete plannen. ‘Het is goed om over dit onderwerp na te denken, maar een plan ligt er niet van vandaag op morgen.’ Wel wil hij de komende maanden de contouren van Eiwitrijk helder krijgen. Tijdens de Floriade, later dit jaar, wil hij het plan lanceren.

Contact:

peter.smeets@wur.nl
0317 - 48 16 75